

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 30—
pol leta 15—
četrt leta 7-50
na mesec 2-50

za Nemčijo:

celo leto naprej K 34—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 40—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Izbija vsak dan svojo izvedenico in priložnost.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vin., dvakrat po 7 vin., trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vin., parte in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, rekla nacija, inserati t. t. d., to je administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 28— četrt leta 7—
pol leta 14— na mesec 2-30

Posamezna številka velja 12 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Sv. Gabrijel v težkem topovskem ognju.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 13. septembra. (Kor. ur.)
Uradno se razglašajo:

VZHODNO BOJIŠČE.

V Bukovini in ob Zbruču živahnejše sovražno artiljerijsko in patruljsko delovanje.

ITALIJANSKO BOJIŠČE.

Težki sovražni artiljerijski ogenj proti našim pozicijam na gori Sv. Gabrijela in vzhodno od Gorice traja. Pri izčrpanosti naših jarkov ob severozapadnem pobočju gore Sv. Gabrijela smo v jutrišnjih bojih od večeraj zjutraj 25 častnikov in 535 mož ter vplenili 12 strojnih pušk.

Zavrtili smo močne sovražne patrulje, ki so prodirale proti Podleščem.

Na Tirolskem in Koroškem je silna nevihta, dež in sneg ovirajo bojno delovanje.

JUGO - VZHODNO BOJIŠČE.

Nobenih posebnih dogodkov.

Seč generalnega štaba.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 13. septembra. (Kor. u.)
Wolffov urad poroča:
Veliki glavni stan.

ZAPADNO BOJIŠČE.

Pri slabem razgledu je ostalo bojno delovanje na celi bojni fronti, razen časih stopnjevanja ognja in bojov v predpolju, v splošnem slabotno. Poročnik Voss je v boju v zraku zbil 47. sovražnika.

VZHODNO BOJIŠČE.

Armadna fronta general-feldmarš. princa Leopolda Bavarskega.

Južno od ceste Riga - Venden so se umaknile naše konjeniške postojanke pred močnim ruskim pritiskom preko Marizberga in Novega Kajpna. Severno od Baranovičev, vzhodno od Tarnopola in ob Zbruču živahen moteči ogenj in praske izvidnikov. Med Dnjestrom in Črnim morjem nobenih večjih bojov.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Jugo - zapadno od Ohridskega jezera so prodrli samo slabotni sovražni oddelki v gorovje.

Prvi generalni kvartirni mojster v. Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 13. septembra. (Kor. u.)
Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, 13. septembra zvečer:

Na Flandrskem živahno artiljerijsko delovanje. Sicer ničesar bistvenega.

Očiščevanje Sv. Gabrijela se nadaljuje. Iz vojnoporočevalskega stana 13. septembra: Naša predvečerašnja pričeta akcija očiščevanja jarkov na severozapadnem pobočju hriba Sv. Gabrijela se nadaljuje. Večeraš sporočeno število vjetnikov se je podvojilo. 23. oficirjev, 535 mož in 12 strojnih pušk smo pripeljali s seboj. Italijanska artiljerija obkłada dan in noč hrib vročega borenja in naše vzhodno Gorice z njim zvezane pozicije s težkim ognjem. Naše baterije pa so s svojim uničevalnim ognjem zadrževale uspešno sovražno infanterijo. Sicer je bil na vsej soški fronti samo običajni motilni ogenj.

Na soški fronti skuša sovražnik zadržati našo pozornost na svoje priprave za nov naval. Sovražnik se trudi in peha ob hribu Sv.

Gabrijela, v ozadiju pa se zbirajo in popravljajo čete. Naši voditelji in naši branitelji seveda ne gledajo sovražnikovega početja s prekrizanimi rokami in nov naval, pa naj se imenuje nadaljevanje jednatste bitke ali dvanajsta bitka, jih ne zaloti nepripravljenih.

Delovanje pomorskih letalcev v avgustu. Iz vojnoporočevalskega stana: Poleg izvidnih poletov proti vzhodnoitalijanski in jugoalbanski obali so se vršili v glavnem poleti, ki so motili priprave sovražnika za jednasto soško bitko, zlasti napadi na tovarne v ravnini ob Padu: Dne 2. avgusta so bile napadene tovarne pri Bottrighe; zadelo se je večkrat polno in provzročene so bile ljute eksplozije. 3. avgusta se je izvršil napad na utrbo Palmano-vo in kolodvor v Červinjanu. Kakor tudi na barake pri Devetakih in Ajellu, pri čemer je bil vžgan severni in vzhodni sektor trdnjave. Požar se je videl v vsem zalivu razločno, ker je bil velik. Tudi je bilo več eksplozij opaženih. Banfield je napadel ta dan italijanskega Capronija med Porečom in Salvorom. Ki je bil stromoglavljen iz višine 2400 m na 50 m in močno poškodovan. 14. avgusta izvršeni letalski napad na pomorski arzenal v Benetkah je jedno najznatnejših podjetij, ki so jih izvršili pomorski letalci skupno z letalci s konnega. Akcija je dala popoln uspeh. Opazilo se je, da so naši letalci iz nizke višine prav dobro zadeli in provzročili požare. 28. avgusta so bile napadene v notranji gradežki luki stisnjene torpedovke z vidno dobrim uspehom in 31. avgusta so jih naši pomorski letalci znova napadli blizu Gradeža. J eden torpedni čoln je obšel poškodovan. Drugi so zbežali s polnim parom v Gradež.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

12. septembra. Sovražnik je poskušal večkrat več napadov na naše črte na banjški visoki planoti, ki na jih nemudoma zavrnili. Njegov glavni napor pa je veljal pokrajini severo - vzhodno Gorice, kjer je držal naše pozicije vzdolž Sv. Gabrijela in na zapadnih pobočjih hriba pri Solkanu več ur pod skrajno hujim ognjem, da jih je potem napadel z vzhoda in jura. Resen boj se je pričel ob zori: posebej huj je bil okoli visoke planote pri Sv. Katarini. Proti polnočju je poražen in nazaj pognani sovražnik ustavil svoje poskuse.

13. septembra. Severo - vzhodno Gorice je napadel sovražnik eno pred kratkim na naše fronte privedenih enot in je večeraj obnovil svoj poskus, da bi nas potisnil s hriba Sv. Gabrijela, s še večjo lučestvijo in s še večjimi silami. Njegovim divlim napadom je uspelo, da se je potisnil na naše položaje in izpostavljenim postojankam, ali katerih naših izpostavljenih postojank, ali moral se je ustaviti pred našo glavno obrambno črto. To so trdnjavno branile hkrati čete enajste divizije. Črte ni mogel ne omajati, ne deloma zasedeti. Neko sovražno letalo je zadel naš odbijalni ogenj; padlo je pri Devinu na tla.

Proti nekaterim odsekom južnega krila armade generalbrsta Jožefa je sovražna artiljerija večeraj opoldne živahno delovala. Oddelki, ki so se skušali severno od doline Slanic približati našim pozicijam, so bili vrženi nazaj. Pri armadni skupini Böhm - Ermolli so bili zlasti sovražni letalci zelo delavni. Sicer se je omejevalo bojno delovanje samo na obojestranski topovski ogenj in na boje izvidnih oddelkov in patrulj.

Na severni fronti skušajo Rusi v prostoru Riga - Dvinsk popraviti svoje neuspehe. Izvršili so nekaj močnih ofenzivnih sunkov, ki pa so zadeli le ob nemško konjenico. Pri Marizbergu in Novem Kajpnu so bili ruski sunki najslabši. Zdi se, da se pripravljajo na tej fronti novi boji. Rusi so namreč vzeli več vojaštva z bolj južnih postojank ter zbrali močne sile v prostoru Venden-Dvinsk.

Kodanj, 13. septembra. Ukrajinski vojaški centralni komite sporoča: Ukrajinski vojni minister je sklenil v spora-

zumu s poveljnikom južne fronte, sestaviti tri čistoukrajinske armadne zборе. Ti zbori naj se uporabijo samo na ukrajinskih tleh. Poleg tega naj se sestavi še šest ukrajinskih gardnih bataljonov. Dosedaj so sestavljeni trije ukrajinski pešpolki in en konjeniški polk. Vsi polki prisegajo zvestobo ukrajinski narodni radi.

V makedonsko - albanski ravnini Francozi niso prišli preko Pogradca. Poskusi Francozov, delovati preko Moke in Kamije planine proti dolini gorenje Skumbija in od tam proti cesti Ohrida-Struga - Elbasan, torej proti Albaniji, se niso do sedaj posrečili, če so tudi slabotni sovražni oddelki vdrl v gorovje jugo - zapadno od Pogradca.

Nemški letalski uspehi meseca avgusta.

Berolin, 13. septembra. Wolffov urad poroča: Meseca avgusta so naši sovražniki izgubili vsled delovanja naših bojnih sredstev na vseh frontah v celem 595 letal in 37 balonov. — Mi smo temu nasproti izgubili 64 letal in 4 balone.

Japonska pomoč.

London, 12. septembra. (Kor. urad.)
Reuter. »Times« poročajo iz Washingtona dne 11. septembra, da sta imela državni tajnik Lansing in japonski veleposlanik važno konferenco ter da sta se sporazumela, da naj zbere Japonska vse svoje maritimne in gospodarske sile za izdelovanje vojnega materiala za Rusijo in za transport v Rusijo.

Ruska armada za Kornilova?

Amsterdam, 12. septembra. (Kor. urad.) »Telegraaf« poroča po petrogradskem poročilu poročevalca »Timesa«, da so prednje čete Kornilova prodrle že preko črte Luga - Parlovsk. Kornilov prisega, da bo obdržal oblast v svojih rokah tako dolgo, da se bo zbral ustavodajni zbor. Na povelje provizorične vlade so bile železniške proge razdrtje, da se otežkoči prodiranje Kornilova.

Rotterdam, 13. septembra. Kornilove čete so zasedle mesto Novgorod. Devet desetih vojske se je postavilo na stran Kornilova. Petrograd pripravljajo za obrambo ter delajo okope. Vojska je brez vrhovnega poveljnika. Kozaki so se pridružili Kornilovu.

Ženeva, 13. septembra. Triinštridesetruskih generalov na fronti se je pridružilo Kornilovu.

Stockholm, 13. septembra. (Kor. u.) V Petrograd, ki je prišlo do pouličnih bojov med maksimalističnimi polki in kozaki. Vse zveze med Finsko in Švedsko so pretrgane.

Amsterdam, 12. septembra. (Kor. Reuter iz Petrograda 11. septembra: Aretacije se nadaljujejo. Tudi bivši vojni minister Gučkov je bil aretiran.

Petrograd, 12. septembra. (Kor. u.) Provizorična vlada je imenovala Kerenskoga za generalisima in Aleksejeva za šefa generalnega štaba.

Petrograd, 13. septembra. (Kor. u.) Reuter. V petrogradskih delavskih četrtih večbajo z vso naglico delavske oddelke v streljanju, da bodo mogli delavci braniti mesto proti Kornilovu. — Aretacije se nadaljujejo, zlasti mnogo častnikov je bilo aretiranih. Med drugimi je bil aretiran predsednik vojaške cenzurne komisije. Generalisim Klembovskij je bil zopet odstavljen ter je bil na njegovo mesto imenovan general Boruščevič.

Cilji novega gibanja.

Petrograd, 11. septembra. (Kor. u.) Agentura. Socijalistično časopisje soglasno izreka naziranje, da pomeni nastop upornika Kornilova vojno napoved ruske buržoazije revolucionarni demokraciji.

»Dne« piše, da so nastali nemiri zunaj znamenje razrednega boja in začetek državljanske vojne.

»Dielo Naroda« piše: Sovražnost, ki so se pričele pred dnevi, pred vrati Petrograda, se lahko izpremeni v splošen boj ljudstva z buržoazijo.

»Novaja Žizn« piše: Vsa demokracija se mora zbrati okrog Kerenskoga kot njenega priznanega voditelja. Kerenskij pa mora opustiti vsako omahovanje ter se jasno postaviti za principe demokracije in prevzeti diktaturo.

»Izvestja« glasilo vojaškega in delavskega sovjeta, pravi, da so dogodki pokazali, da si je nova oblast stavila za nalogo, končno pobiti protirevolucionarne tendence. Kdorkoli je nositelj te oblasti, demokracija ga bo močno podpirala, če bo sta na tem principu.

»Novoje Vremja« piše: Kornilov je pripeljal Rusijo na rob novega, temnega in neizmerne propada.

»Birževija Vjedomosti« pišejo: Katerikoli bo izid podvzetja Kornilova, cilj revolucije vsled tega ne sme trpeti, ker je to državi v blagor.

Petrograd, 11. septembra. Poveljniki vseh front (?), izvemši jugo - zapadno fronto, so izjavili v polnem soglasju z vojaškimi komiteji in demokracijskimi organizacijami pri čem svojo zvestobo vladi. General Danikin, poveljnik jugo - zapadne fronte, je bil s štabom vred v glavnem stanu aretiran. V interesu narodne obrambe ostane štab pod kontrolo vojaških komitejev. Batiško brodovje se je v celoti izreklo za provizorično vlado.

Ententa za Kornilova.

Ženeva, 12. septembra. Pariško časopisje pozdravlja Kornilova z največjimi simpatijami. »Matin« poroča iz Londona, da tam odobravajo Kornilov nastop.

»Le Journal« pravi, da je bil Kerenskij zadnji čas vse izpremenjen. Bil je slaboten in neodločen ter je sam kriv sedanje katastrofe.

»Temps« pozdravlja sodelovanje ruskega meščanstva s Kornilovom, kar mu jamči uspeh. Prav se godi revolucionarnim strankam, ker nikdar niso upoštevale pravega položaja.

»Echo de Paris« poroča iz Petrograda, da je Savinko prevzel obrambo mesta. Kerenskoga so zapustili vsi možni generali. Novi generalisim Klembovskij je vojak drugega reda.

Radikalno partiško časopisje se boji, da bi mogli ruski socialisti še v zadnji uri iskati stika s sovražniki.

»Neue Zürcher Nachrichten« pišejo: V koliko tiči ententa za Kornilovom, je še nejasno. Zadnji čas ni manjkalo znamenj, da so v Londonu in Parizu pustili Kerenskoga pasti.

Duma proti diktaturi.

Curih, 13. septembra. »Corriere della sera« poroča iz Petrograda: Člani dume so se preselili v Tulo ter izdali protest proti diktaturi.

Proces Suhomilnov.

Berolin, 12. septembra. Proces Suhomilnov je bil za nedoločen čas odložen.

Novo francosko ministrstvo.

Pariz, 13. septembra. (Kor. ur.) Ministrstvo je sestavljeno: Predsedstvo in vojno prevzame Painlevé, justico Perret, zunanje Ribot, notranje Steeg, mornarico Chaumet, oboroženje Loucheur, finance Klotz, kolonije Renaud Besnard, javna dela Clavelle, nauk Daniel Vincent, dela Renard, trgovino Clementel, poljedelstvo David, živila Maurice Long, zunanje misije Franklin Bouillon. Državni tajniki in člani vojnega urada so: Barthou, Leon Bourgeois, Doumer in Jean Dupuy. Ministrstvo Painlevé obsega 11 državnih podtajništvev. Poseben dekret ustanavlja vojni komite, sestavljen iz Painlevéja, zunanjega, finančnega in mornariškega ministra, ministra za oboroženje in državnih tajnikov Barthouja, Bourgeoisja, Doumera in Dupunja.

Painlevé.

Novi francoski ministrski predsednik Painlevé je sedaj 53 let star ter si je tekom vojne pridobil poseben ugled in vpliv. Po poklicu je profesor matematike, a se je vedno interesiral za vojaška vprašanja. Po svojem prepričanju je radikalen socialist. Govornik ni posebno silajen, pač pa jaseen, točen in temeljit v svojih izjavah. Med vojno je bil naučni minister v kabinetu Briand in vojni minister v kabinetu Ribot.

Weckerle o naših „sanjah“.

Ogrski ministrski predsednik dr. Weckerle je v svojem nastopnem govoru v ogrskem državnem zboru razpravljati tudi o stvareh, ki se avstrijske Slovence direktno tičejo. Weckerle je rekel glede državno-pravnih prizadevanj avstrijskih Slovencev:

Zbornica naj mi dovoli, da se bavim na kratko z napadi, bolje rečeno, sanjami, naperjenimi proti integriteti naše domovine. Ta, iz krogov posameznih avstrijskih politikov izvirajoča prizadevanja, obsojam v državo sanj, ker nimajo na ozemlju dežela ogrske krone nobenih korenin in bomo tudi skrbeli, da jih ne dobe; drugič zato, ker nimajo nikake zaslombe na kompetentnih mestih in sicer kakor se ob sebi razume, niti na najvišjem mestu, niti ne pri drugih merodajnih avstrijskih vladnih in drugih političnih krogih.

Dasi je prav po mišljenju Nj. Veličanstva izključeno, da bi dovolil kakoršnokoli premembo dualistične oblike monarhije, sem povodom svojega imenovanja dobil izrecno zagotovilo, da v Avstriji na razpravi stoječa vprašanja o narodni avtonomiji ne morejo imeti na nedotaknjeno integriteto svete ogrske krone ne neposredno, ne posredno nikakega vpliva. Da, čeprav to ne spada v naš pravni delokrog, sem tako od Nj. Veličanstva, kakor od avstrijske vlade, kakor tudi od merodajnih politikov, ki stoje izven vlade, dobil informacijo, da bodo pri eventualno dovoljenih avtonomnih pravicah merodajne sedanje meje krogov. Ker avstrijski kazenski zakon ne daje sredstev za kaznovanje dejanj proti integriteti sv. ogrske krone, tako da more avstrijska vlada taka prizadevanja le zavračati, dočim omogoča naš kazenski zakon kaznovanje prizadevanj proti integriteti avstrijske države, bomo morali pri naših prihodnjih pogajanjih sprožiti vprašanje, da se ugotovi za podlago načelo reciprocitete.

Kar se tiče našega razmerja z deželama Hrvatsko in Slavonijo, stojimo strogo na stališču zakonskega člena XXX. iz leta 1868. Ne spoštujemo samo pravic Hrvatske in ne izpolnjujemo le njene, na tem dogovoru sloneče želje, marveč pospešujemo, v kolikor to spada v naš delokrog, tudi njena kulturna prizadevanja, njeno narodno ojačenje in želim pospeševati s posebno skrbnostjo njene industrijalne in trgovske interese. Odkritosrčno hočemo podpirati njeno, v zakonu utemeljeno željo, da se ji zopet pridruži Dalmacija. Mislimo, da naša tako označena stališča in naše na popolnoma enako bratsko postopanje med prizadevanje toliko bolj pomirljivo sprejete, ker želimo pri novi orientaciji naše armade, ki se more seveda zgoditi šele po vojni pri naših narodnih zahtevah, honorirati tudi hrvatsko narodno naziranje.

Iz debate, ki se je vnela o programični izjavi ministr. predsednika, naj bodo navedeni še odstavki, Hrvatski poslanec grof Teodor Pejačević je pozdravil izjavo ministrskega predsednika glede združenja Dalmacije s Hrvatsko in Slavonijo ter dejal, da mora, izhajajoč s stališča inavguralne diplome, izraziti želje vsega naroda, da se združijo s Hrvatsko vse dežele, kjer prebivajo plemena, ki so Hrvati enakega jezika in enake krvi, ki so enkratnim pripadali in jih je zdaj monarhija nazaj dobila. Izrazil je tudi vladi zaupanje, da bo, ker je obljubila uvaževati hrvatske pravice

pril novi orijentaciji v armadi, se sploh točno in zvesto držala nagodbe.

Grof Julij Andrássy je izjavil, da vlada med vsemi strankami ogrske poslanske zbornice popolnoma soglasje glede najodločnejšega zavračanja gotovih avstrijskih narodnostnih politikov. Kar se tiče vprašanja, kje bi se te pretenzije lahko najbolje zavrnile, je govornik opozoril na svojo staro zahtevo, naj se skliče delegacija.

Madžarsko stališče glede zahtev, formuliranih v jugoslovanski in v češki deklaraciji, je popolnoma naravno in ni nihče nič drugega pričakoval. O izjavi ministrskega predstavnika je za nas najbolj zanimivo, kar je povedal glede stališča krone, avstrijske vlade in drugih merodajnih avstrijskih politikov. Po zadržanju ministrskega predstavnika Wekerla odklanjajo krona, avstrijska vlada in drugi merodajni politiki češko in jugoslovansko deklaracijo in se reducirajo napovedane preuredbe v notranjem ustroju avstrijske države na ugotovljenje nekake narodne avtonomije v okviru kronovin.

Enotni blok za češki maksimalni program.

Od posebne češke strani.

II.

Češki javnosti in v čeških strankah se sedaj nazoru popolnoma bistrijo. V poletnem parlamentarnem zasedanju je stalo med obema skupinama Svaza prav mnogo »nezanesljivih«, neodločnih, indiferentnih. Na jesen te skupine ne bo več. Vsak češki poslanec bo z ozirom na pripravljene akcije moral priznati barvo, ter se postaviti na to ali ono stran; obstoj nekakega »centra«, katerega pripadniki so odločevali enkrat na leto enkrat na desno, bo nemogoče. Kakor sem že poudarjal, stoji danes nedvomno že večina čeških poslancev na stališču maksimalnega programa, torej na protidunajskem stališču, ter je odločena izvesti primerno korekturo češke deklaracije z dne 30. maja.

Večina Češkega Svaza bo obstojala v jeseni v glavnem iz dveh skupin: iz poslancev nove združene demokratične stranke in iz agrarcev.

O združenju nekaterih čeških strank se je v čeških političnih krogih že dalj časa razpravljalo. Prvo pomembno posvetovanje pa se je vršilo še le 19. avgusta v Luhačovicah pod predsedstvom posl. Klofača. Takrat objavljeno poročilo je le konstatiralo, da je bila potreba združenja soglasno priznana. V listih se pozneje o tej stvari ni več pisalo, tem pridneje pa so se nadaljevala pogajanja med pooblaščenimi činitelji. Ne bom izdal nobenih skrivnosti; toliko pa smem danes že povedati, da je politično združenje peterih čeških strank (mladočeške, moravske ljudske napredne, narodno - socialne, realistične in državopravne - napredne) zagotovljeno. Temu združenju se priključijo tudi organizacija čeških pisateljev, ki igra v zadnjem času v češki politiki tako odlično vlogo. Ta nova združena češka demokratična stranka bo imela povsem enotni politični program; le narodni - socialci dobijo v njej za svoj socialistični program gotovo avtonomijo. V kakšni obliki se bo to zgodilo, še menda ni povsem dognano. Pripomniti je tudi treba, da se tega združenja udeležijo mladočeška stranka sicer po svojem izvrševalnem odboru, da pa ne sledijo vsi mladočeški poslanci tej svoji najvišji strakarski instanci. Skupina posl. Tobolke, ki ima v rokah tudi »Narodne Listy«, stoji na strani. Z izvrševalnim odborom pa so solidarni dr. Kramar in vsi bivši politični jetniki iz mladočeške stranke.

Poslanci združene češke demokracije ustanovijo v parlamentu skupni klub, kateremu se pridružita tudi dosedanja disidentna posl. Kalina in Prunar. Ta klub bo imel skupno z agrarnim klubom v Češkem Svazu trdno večino. Tudi v agrarni skupini se je namreč med počitnicami spremenil položaj v toliko, da je dobila takozv. radikalna frakcija nadvlado. Mimogrede naj omenim, da se član agrarnega kluba in sedanjí predsednik Svaza posl. Staněk postavlja v najnovejšem času na stališče, ki je v nasprotju z mnenjem večine njegovih klubovih tovarišev.

Paralelno s to splošnopolično akcijo se vrši na Češkem tudi še druga vse pozornosti vredna akcija. V Pragi se je namreč pričelo gibanje

za ujedinjenje češkega delavstva. Inicijativa je izšla od »delavskega sveta«, (delnička rada), ki zastopa takozv. indiferentno delavstvo praških kovodelniških tovarn. Večina praških municijskih delavcev danes namreč ni več organizirana oziroma ne pripada nobenih dosedaj obstoječih delavskih strank. Ti »indiferentni« delavci so po večini bivši socialni demokrati, ki so iz nacionalnih ozirov zapustili stranko, s katere političnim zastopom ne soglašajo. Prvih posvetovanj za politično ujedinjenje socialističnega delavstva so se udeležili zastopniki delavskega sveta, narodno - socialne in socialno - demokratske stranke. Predvsem je šlo za ustanovitev skupnih enotnih strokovnih organizacij, katerim bi se naj pridružilo vse delavstvo brez razlike strank. Socialni demokrati so se konečno izrekli proti taki skupni organizaciji, češ, da je naperjena proti socialni demokraciji. Zato sta delavski svet in narodno - socialna stranka sklenili, da ustanovite sami nevtiralno strokovno organizacijo. Stvar se bo izvršila tako, da bo dala narodno - socialna stranka svoje lastne strokovne organizacije razpolago. Centrala teh organizacij je »Česká obec dělnická«. V nekaterih tovarnah je delavstvo že soglasno ali pa z ogromno večino sklenilo vstopiti v novo strokovno organizacijo. Velikopotezna akcija pa s tem še ni zaključena: v najbližnjem času bo položeno temelji samostojnemu češkemu socializmu; pri tem mislijo udeleženi činitelji tudi že na bodočo slovensko socialistično solidarnost.

Kakšni odnosi se razvijajo v jeseni med češko državnozbornsko delegacijo in ostalimi parlamentarnimi. Zdi se pa, da češka delegacija ne nekem shodu izjavil, da se Čehi ne strašijo ničesar, tudi če ostanejo sami. Zdi se pa, da češka delegacija ne ostane osamljena. Blok češkega maksimalnega programa bo seveda iskal ožjega stika predvsem s klubi enakih ciljev (zlasti s sedanjo večino Poljskega kola), skrbno pa bo ob enem varoval načelo slovenske solidarnosti. Kakšne razmere se razvijajo zlasti med Čehi in Jugoslovani, bo odvisno od vzajemne »orijentacije«. Češki politični krogi si predvsem želijo, da bi se češka politika sešla v glavnem vprašanju na isti črti z Jugoslovani.

V čeških krogih nikdo ne dvomi, da pričenjajo v jeseni kritični politični čas. Češka delegacija se ne boji neviht in viharjev, ker bo za njo stal kot en mož ves češki narod.

Naši begunci.

g Dunaj, 9. sept.

Z Ogrskega sem prejel dva dopisa, iz Pešte in iz Szombathelya, ki vprašata na podlagi dopisov v »Slov. Narodu«. Kakšne korake naj naredijo naši na Ogrskem se nahajajoči begunci, da pridejo do begunske podpore. Neka slovenska rodbina je bežala iz Pulja na Južno Štajersko, od tam se je preselila na Tirolsko, a ker je oče stalno pri nekem kadru na Ogrskem, je poklical rodbino k sebi. A razmere so take, da brez begunske podpore ne more shajati. Kaj storiti? Na merodajnem mestu so mi povedali, da na Ogrskem ni mogoče doseči begunske podpore in zdaj je še nova nevarnost, namreč da na Ogrskem živijo begunci bi, če se ozglasijo za podporo, tamošnje oblasti naravnost opozorili, da so avstrijski državljani, ki jih je mogoče v zmislu nove vladne odredbe izgnati z Ogrskega. Avstrijska oblastva svetujejo, naj se begunci čim prej sami izselijo in si poiščejo bivališča v naši državni polovici, da ne dožive nekega lepega dne kako nečisto iznenađenje, da bi morali zopet bežati iz krajev, kjer ne divja bolni grom. To v odgovor in ravnanje rojakom na Ogrskem — nov dokaz, kako lepo se obnese dualizem v vojni. Naši vojaki se bore za obstanek obeh državnih polovic, ali bremena in posledice vojne ne nosimo vsi enako.

Neka učiteljica je nastopila v Istri službo šele leta 1916. s plačico 64 kron. Vsled vojne je bežala na Slovensko Štajersko. Vsled vzpodbude v »Slov. Narodu« je prosila in tudi dobila begunsko podporo. Zdi pa hoče nazaj v Istro in vpraša, kaj storiti, da bi ji begunska podpora ostala. Ako hoče dobiti begunsko podporo, mora pač ostati begunka; ako se vrne domov, ne bo več begunka in podpora odpade. To je jasno; manj jasno pa je seveda, kako bi mogla v Istri s svojo plačico (64 K!) živeti?

Neka begunska rodbina iz Doherdoba je v Brodu. Brat matere je posestnik v Dramljah na Štajerskem. Ker nedostaja delavskih moči in je svojim rojakom najbolj navajen,

je podal prošnjo — in sicer že s privolenjem občine in glavarstva v Celju — na pisarno taborišča v Brucku že 25. julija, ali še danes niso te rodbine izpustili. O tem slučaju morda še spregovorim posebej.

Kako je trpljenje naših ljudi povsod enako, naj dokazuje ta slučaj: Vdova s šestletnim sinkom je služila pri »Zlatem jellenu« v Gorici. Laške granate so jo pregnale 28. junija 1915. Živi v Strakovu na Češkem pomurju (kraj). Rešila ni nič; s sinom sta bosa in naga; otroka niti v šolo ne more poslati. Šla je na glavarstvo, ki jo pa noče smatrati za begunko; odgnali so jo brez podpore. Ali to glavarstvo nič ne ve o ministrskih naredbah?

Slovenka iz Gradca mi piše zopet, kako jo je odgnal kavalier Blasić. Dejal ji je, da je še premlada za podporo — ima 32 let — in ali je ni sram, zanašati se na begunsko podporo? Dejal je tudi, da za Slovenke on nič ne more storiti. — V Gradcu so mi povedali še groznejši slučaj. Uboga Slovenka z Goriskega je dobivala po možu vzdrževalni prispevek. Mož je padel že pred več nego dvema letoma. Ima več otročkov. Vzdrževalni prispevek je odpadel! Begunske podpore še ni mogla izbrati. Odnos in onemogla je lezla od mizarnosti do politične oblasti, od tam do tistega slovečega begunskega odbora — a odpodili so jo povsod. Obupno je lomila tam na mostu Mure suhe roke, oči so ji blodno in srejo zrla v vodo pod seboj in iz prsi ji je nakrat zavrežalo: »Ti, moj Kristus, skrb za moje sirote!« — in že je hotela skočiti v vodo. Ali prišli so isti hip tam mimo laški vojni vietniki, ki so preprečili nesrečo... Ves Gradec z vsemi humanitarnimi napravami, z vsemi vladnimi odredbami in — zakoni ni mogel najti koščka kruha, da bi rešil slovensko siroto obupa...

Ameriško - švedska afera.

London, 11. septembra. (Kor. ur.) Reuter poroča iz Washingtona: Odgovor švedskega zunanjega ministrstva je provzročil tako v diplomatskih, kakor v uradnih ameriških krogih največje začudenje. V državnem departementu se naglašja, da se ne zadovolji z izjavo, da švedska vlada ne bo trpela, da bi se kaj takega ponovilo.

Berolin, 13. septembra. (Kor. urad.) »Vossische Zeitung« poroča, da je bil argentinski vojaški ataše, fregatni kapitan Celery, od argentinske vlade brezjavno odpoklican. Argentinski poslanik Molina se nahaja v Draždanah na dopustu.

Berolin, 13. septembra. »Vossische Zeitung« poroča iz Buenos Aires: Argentinska vlada je izročila nemškemu poslanstvu potni list za grofa Luxburga. Kje se grof sedaj mudi, ni znano.

Politične vesti.

— Združenje Jugoslovancev. Praški »Venkov« prijavlja vsebino razgovora, ki ga je imel njegov poročevalec s poslancem dr. Korošcem. Ta mu je rekel: Moja posvetovanja v Zagrebu in Sarajevu so mi dokazala, da je misel o narodni združitvi vseh Jugoslovancev poglajala korenine, ki se ne dajo izruvati. Če se glede notranje uredbe jugoslovanske države izreka o konfesiji in delov dežel posebne želje, ne vidim v tem nikakega nasprotja uresničenju jugoslovanske misli. Zlasti bi glede Bosne poudaril, da so tam izvzemši posamezne osebe, vsi glasovi ugodni naši misli. Dasi ima v sedanjem kabinetu Seidlerja jugoslovanski uradnik sedež in glas, vendar ne moremo sestave novega ministrstva priznati za srečno. Dr. Korošec je opozarjal na to, da Čehi nimajo nobenega zastopnika v ministrstvu in da sta člana kabineta sotrudnik Hochenburgerja, kakor tudi profesor Wieser. Seidler ne bo s tem kabinetom delal zavojevanj. Končno je izrekel dr. Korošec upanje na tesno skupno postopanje s Čehi in Poljaki.

njem času zunanjega ministra grofa Czernina na piko in ogrski vladi jako blizu stoječi »Esti Ujszag« ga dolži, da je pacifističen sanjač, ki je s svojim pobožnim stremljenjem polagoma in škodljivo posiljeval zveze z nemštvom. Značilno za grofa Czernina da je tudi, da so ljudje kakor Smeral in Staněk, ki tako nesramno zagovarjata razkosanje Ogrske, njegovi intimni prijatelji. Na ta očitanja odgovarja oficijozni »Pester Lloyd« v notici, spisani očividno v dunajskem zunanjem ministrstvu. »P. L.« konstatira, da zaupanja polni odnosji med grofom Czerninom in nemštvom nikakor niso »ledirani«, ne z ozirom na Nemčijo, ne z ozirom na avstrijske Nemce, kar vedo nemški avstrijski krogi prav dobro in kar se bo morda že kmalu tudi ogrskim opazovalcem jasno pokazalo. Da bi tisti češki elementi, ki delujejo za razkosanje Ogrske v prilogi češko - slovaškemu združenju pripadali intimnemu krogu zunanjega ministra, je slabo izmišljeno. Od avtoritativne avstrijske strani je bilo slavnostno izjavljeno, da avtonomistična stremjenja avstrijskih narodov ne smejo prekoračiti sedanjih kronovinskih mej. To korektno avstrijsko stališče odgovarja popolnoma tudi naziranju grofa Czernina.

— Proti upornim častnikom poljskih legij. Č. in kr. vrhovno vojno poveljstvo je odstavilo brigadirja poljskih legij polkovnika Boja ter ga je premostilo kot poročnika v Gradec, podpolkovnik Fritz je bil prideljen kot praporščak nekemu c. in kr. polku. Poslanca dr. Lieberman in Bobrowski sta bila odpuščena iz legij ter jima je prepovedano, nositi uniformo legijskih častnikov.

— Opozicija v češki socialni demokraciji. Pred nekaj dnevi so se zaupniki 25.000 praških kovinskih delavcev ostro oglašili proti vodstvu stranke in se izrekli za ustanovitev samostojne delavske organizacije. List »Nova Doba« se bori proti vodstvu že dlje časa, poslanec Madraček pa mu očita optimizem in predlaga, naj se stranka ne imenuje več socialnodemokratično, nego le socialistično. Socialna demokracija se je navedla nemogoče, treba je kreniti v radikalno socialistično smer.

— Manifestacija na Moravskem. V Brnu je bil shod, katerega se je udeležilo 1200 moravskih županov in mnogih drugih ljudi ter 17 poslancev. Shod se je soglasno izrekel za češko državopravno politiko.

— Prerekanje na nepravem mestu. V zadnjem času opazujemo, da se hodijo nekateri jugoslovanski in češki politiki prerekanje v dunajsko korespondenco »Information«, ki seveda z velikim veseljem objavlja razna medsebojna očitanja in mučne polemike. Dunajska »Information« je listič, ki živi od preteklosti, bila je pod Taaffejem res odlična korespondenca — po smrti njenega ustanovitelja Grafa pa ni ostalo drugega, kakor ime. Izgubila je vpliv in ugled in nikdo se zanj ne brezbolno bahnice ne zmeni. Da bi si zopet pridobila nekoliko reputacije, se v novejšem času priljubljuje sedaj češkim konzervativnim krogom, sedaj raznim jugoslovanskim politikom (najbolj frankovcem). In našim ljudem se zdi morda posebno častno, če smejo napisati v »Information« kak nemški člančič in posebno imenitno, da jim dunajski listič dovoljuje kotiček za — medsebojne prepire. O polemikah med slovenskimi politikmi v »Information« (zabeležili smo jih že opetovano) seveda ne bomo meritorno razpravljali, poudariti hočemo le, da so vse kot neukusne. Dopisovanje v »Information« za resnega politika ni baš zelo potreben posel.

— O poslancu Juriju Biankiniju priobčuje zagrebški »Tagblatt« to-le sliko: »Pred malo tedni je bilo. V posvečenem miru grškega templja, ki dehti iz dvorane avstrijske poslanske zbornice, se je dvignil ljudski zastopnik in po nekolikih uvodnih hrvatskih besedah so zadonele iz njegovih ustnic nemške besede — nemške po jeziku, ali človeške in pretresljive v svoji pomembnosti. O Dalmaciji je govoril, o bedi in stiski, o nasilju in samovoljnosti, o trpljenju in boli — govoril z ognjem mladeniča, ki v prvič govori o teh stvareh. Sedemdesetleten mož je bil, ki je tako govoril — ne v prvič, kajti osivel je v teh govorih; govoril jih je tako blizu petdeset let, ker — ne po njegovi krivdi — ni mogel drugače.« Tu stojim in ne morem drugače — te besede je uporabil tudi zanj, Jurija Biankinija, ko dovršuje 70. leto svojega življenja... Če bi hotel opisati, kaj pomenja Biankini v zgodovini našega naroda, potem bi morali pisati politično zgodovino Dalmacije v zadnjih petdesetih letih... Kadar je šlo za to, da se v poslanski zbornici ali v delegacijah govori za Hrvatsko, je bil zopet Biankini, ta propovednik

narodne misli, predbojevnik narodnih zahtev... In danes je zopet Biankini, čegar besedam prisluškuje ves naš narod, pa naj se imenuje Hrvate, Srbe ali Slovence. — Ime Biankinija pomenja za nas vse tradicijo velikega časa, iz katerega se povspenja v — še večje čase. Pred blizu petdesetimi leti je pisal o narodni enakopravnosti, pravici narodov do samoodločanja in narodnem ujedinjenju. Petindvajset let deluje v duhu velikih idej sedanjosti. Ne — Biankini je osivel na letih; ideje, za katere se je boril in se bori, pa ga pomlajajo in ga nam — kljub njegovim sedemdesetim letom — predstavljajo kot idealnega mladeniča. Potrebujemo takih sedemdesetletnikov!

— Zdravniška skrb za politične preganjance. Poslanec Klofač objavlja v praški »Narodni Politiki« nekaj spominov iz ječe ter pripoveduje m. dr. tudi, da je zdravnik dr. Prinz odklonil zaprtim Čehom vsako zdravniško pomoč z motivacijo, da bodo itak obešeni. Sedaj se je oglašil v zagrebških »Novostih« eden izmed onih tristo Dalmatincev, ki so jih bili 19. avgusta 1914. pripravljeni po mukopolni poti iz Solita preko Bosne in Budimpešte v Maribor. Med njimi sta se nahajala tudi poslanca dr. Cingrija in dr. Smolaka ter veliko število narodnih odvetnikov, duhovnikov, višjih sodnikov, profesorjev, učiteljev itd. Transport je prispel ponoči v Maribor — »polovica nas so odgnali v civilne ječe, drugo polovico pa so zaprli v hleve artiljerijske vojašnice. Zjutraj so nas zdravniško pregledali; ta posel je opravil, ne morda živinozdravnik, temveč gosposod konjski podkovač, vojaški Kurschmied. Nato nas je obklopo 70 vojakov z nasajenim bajonetom, ki so nas preko celega mesta gnali v remize domobranske vojašnice. Tam je zahteval tehnik in občinski tajnik Rudolf Giunio zdravnika, ker je imel popolnoma zlomljeno desno roko. Prišel je polkovnik zdravnik (Zal, da nismo izvedeli za njegovo ime), ki je dejal: »nočem lečiti nikogar od vas, ker bode te itak vsi prav kmalu radikalno operirani.« Menim, da je dobro, da si take stvari zapomnijo vsi čitatelji, zlasti ker naši dunajski zastopniki nimajo časa, da bi se bavili z vsako malenkostjo...

— Lloyd George o velikih in malih narodih. Na neki slavnosti v Walesu je govoril angleški ministrski predsednik Lloyd George tudi o problemu velikih in malih narodov. Poudarjal je predvsem, da je Anglija odločena, dobojevati boj do konca. Nemčija še ni občutila najhujšega pritiska. Nikdo pa da noče Nemčije uničiti. Velike, dobro vladane države so za svobodo največjega pomena. Nikdo tudi ni tako neumen, da bi zanikal možnost, da je lahko več narodov združenih v eno veliko državo. Dokaz temu je Angleška, katere narodi se vedno iskrenjeje in vnetjeje oklepajo matere zemlje. Ko bo vojna končana, bo svet spoznal, koliko se ima človeštvo zahvaliti veliki britski državi. Takrat bo bila tudi malim narodom ura svobode, Srbiji, Belgiji, Romuniji, Črni gori, ki so sedaj žarišča konflikta. Za svobodo sveta so morali mali narodi prvi in največ trpeti. Podlegli so neusmiljenim legijam zatiralcev, toda niti trenutek ne obžalujejo svojega trpljenja. Dan njihovega oživiljenja bo tudi dan svobode za ves svet. Velike države so potrebne, obstojati pa morajo tudi mali narodi. Glejte, v naših pragozdovih kljubujejo stoletna drevesa vsem nevihtam in viharjem. Poleg njih pa ljubko rastejo mala drevesa, ki rode bogat sad, v prid in užitek človeštvu.

Vesti iz primorskih dožel.

Umrli je gospa Frančiška Babič pri Sv. Ivanu. — V bolnišnici v Huktu na Ogrskem je umrl Roman Pegan iz Trsta, star 21 let.

Išče se Mišigoj Peter, doma iz Krmna. Rojen je bil v Fojani v Brdih. Par dni pred izbruhom vojne z Italijo je bil potrjen. Kdor kaj ve, naj sporoči njegovemu bratu Mišigoju Ivanu v Novo mesto, Pošta ulica 25.

Kdo ve kaj? Eliza Šaver, begunka, sedaj v Schweinbartu na Nižje - Avstrijskem, išče svojega sina Alojzija Šaver, ki je služil zadnji čas pri vojakih v Gradcu. Kdor bi kaj vedel o njem, naj poroča na zgoraj navedeni naslov.

Dnevne vesti.

— Proti našim listom. V novejšem času dobivamo vsepolno prirobo, kako pozno prihaja naš list naročnikom v roke. V Celju ga dobijo redno še le tretji dan zjutraj, v savsko dolino pridele »Münchner Neueste Nachrichten« prej nego »Sloven. Narod«. V Trstu prejemajo ljubljanske dnevne dostikrat še le po štirih dneh in jim prihajajo graški, dunajski, zagrebški in budimpeštanski

— Mi pa ostanemo, kakor smo bil. Madžarski listi so vzeli v zad-

ski mnogopreje, na soško fronto prihaja »Slov. Narod« od danes mnogo pozneje nego »Tagespost«. Te pritožbe se ne pojavljajo še le v novjšem času, temveč so tako stare kakor vojna. Mi vemo tudi, da za postavljanje slovenskih listov ni slučajno, temveč da je to sistem, ki služi zelo prozornim namenom. Vsak, kdor le količkaj zna nemško, naj bo na ta način primoran čitati nemške liste in slovenski dnevnik naj izgubi veljavo, ugled in vpliv vsled svoje zakaslosti. Gotovim krogom bi bilo pač najbolj ustreženo, ako bi slovenski listi sploh ne izhajali, oziroma da bi slovenski narod bil navezan na razne »Staierece«. Zato nas pritiskajo, kjer le morejo. Dokler je bila cenzura vsemožna, je bilo delo kaj enostavno. Sedaj so morali poseči po drugih sredstvih. Pošta je proglasila za nas izjemno stanje, uradna centrala za papir pa nam meri papir po kvadratnih centimetrih. Graški, dunajski in drugi listi so vsak dan kakor rluhe, mi pa se ne moremo ganiti: ne moremo niti lista razširiti, niti ga ne moremo tiskati toliko, da bi zadostili najnujnejši potrebi. Od vseh strani nam prihajajo naročila, a ustrežati jim moremo le v najskromnejšem obsegu. V takih razmerah živimo. Stari režim najde vedno nova pota, da zatira podjarmljene narode; če si z javnim nasiljem ne upa več, posega po zahrbnih sredstvih. Vuk dlaku mijenja, ali čudi nikada.

— Padel je častne smrti gosp. Ferko Hlebš, poročnik, iz Kranja, dne 23. avgusta na soškem bojišču. Cenjeni rodbini naše srčno sožalje!

— Padel je, od sovražne granate zadet, na italijanskem bojišču dne 4. septembra ljubljani prijatelj Matevž Tomc 23 let star, doma iz Trbovelj. N. v. m. p.!

— Draginske doklade kranjskemu učitelstvu. Piše se nam: Na ta dopis »Slov. Naroda« z dne 3. septembra pripominamo prizadeti sledeče: Po dolgem času je vendar kranjski deželni odbor določil kranjskemu šolskemu učitelstvu draginsko doklado. Potreben je je vsak, bodisi ta ali oni v tem času, posebno pa še kranjski učitelji, ki je v lepih časih naravnost stradal pri borni mesečni plači. Sploh od vseh draginskih doklad je pa izključeno neozneno učitelstvo, ki je dandanes v vojaški sukni in žrtvuje zdravje in življenje za domovino. Izmed celega učitelstva se tem godi največja krivica. Neoznjeni učitelji morajo, recimo — ne po svoji volji, ampak, ker hočejo tako drugi — k vojakom. Na podlagi tega, ker je vojak — tam je seveda vsega v izobilju! in ker je neoznjen, se mu reducira njegova mesečna plača na polovico — recimo definitivni učitelji s 54 K mesečne plače dobi — 42 K. Vzemimo, da je ta učitelj sam, ne da bi koga podpiral s svojimi dohodki. Je-li mogoče, da izhaja dandanes pri vojakih iz 42 K mesečno, če si že le samo kupi kak prigrizek dnevno kot »obiljšek«, ne da bi bili pri tem vsteti razni drugi izdatki. Dotičnik, ki je okusil vojaški stan današnjih dni, bo pač znal soditi o tem. Poglejmo na slučaj, katerih je več kot mnogo, da je tak neoznjen učitelj vojak, pred vojno podpiral svojo mater ali očeta itd. in je bil na podlagi tega primoran ostati samec, ker je bila mati navezana na sinovo podporo, in bi z ženitvijo zabredel še v večjo bedo. Kaj pa je v tem slučaju? Ali ni podpora ena in ista, bodisi podpiraš takorekoč svojo ženo ali pa koga sivoce? Ali izgleda druga polovica plače že kot nagrada, da se učitelj oženi? Na koliko delov je še deljiva v tem slučaju reducirana plača 42 K? Kako pride od tega, da je prvi odtrgana učitelju samemu in družici indirektno pritrjena podpora sivoce, samo za to, ker je učitelj moral na ukaz drugih k vojakom. Je-li to v redu, da je onemogel materi, ki čaka s strahom, da se povrne njen edini sin vojak srečno domov, njena edina podpora na stara leta, prikrajšana sinova podpora. Ni li to krivica brez primere, ki je še možna? Računajo s tem, vsaj postanejo častniki! Seveda, vprašanje je, koliko časa pa traja od tega in koliko jih je, ki to dosežejo? Ali bi ne bilo mogoče, da bi se tudi prikrajšanim poddelila kaka draginska doklada, ki so jo istotako upravičeni zahtevati, da se jim samim, oziroma njihovim sivoce malce zboljša materialni položaj. Ali pa naj se tem pusti vsaj celotna mesečna plača brez doklad. Enaka pravica za vse! — Več prizadetih.

— Pevski večer v deželnem gledališču dne 18. septembra. Kot solistinja sodeluje sopranistka g. Anica Vrhunčeva, ki je na svojih dosedanjih nastopih dosegla nepričakovano lepe uspehe. Solospeve za tenor poje gosp. Fran Mohorič, mlad in nadarjen pevec, bivši član zagrebške opere. Oba solista sta si izbrala lepe pesmice, vse iz domače samospevske literature. Moški in

mešani zbor zapoje priljubljene skladbe skladateljev Adamiča, dr. B. Ipavca, F. Ferjančiča in dr. A. Schwaba. Na sporedu so pa tudi: hrvaška narodna pesem »Draga je daleko«, češka narodna pesem »Koupim ja si koževrany« in slovenska narodna pesem »Ljubba si pomlad zelena«. Najlepša točka je pa balada za osmerospjev in moški zbor E. Adamiča »Junakova svatba«, po svoji vsebini primerna današnjim časom. — Natancni spored jutri. Vstopnice so v predprodaji pri blagajni deželnega gledališča.

— Velezanimivo vojno razstavo si je mogoče ogledati še dni v trgovini Antona Krisperja. Razstava obsega izdelke vojakov bataljona stotnika Karla Neusserja, razne, s finim, pogosto uprav umetniškim okusom z najprimitivnejšim orodjem izdelane predmete — zabava hrabrih vojakov Neusserjevega bataljona v prostih urah na fronti. Vstopnina 50 vinarjev. Čisti dobiček je namenjen sirotam in vdovam III./31. bataljona. Zanimiva razstava se zaključuje v ponedeljek, ker odide stotnik Neusser zopet na fronto.

— Poziv na občinstvo! Mestni magistrat opozarja, da mu ob vsem trudu ne bo mogoče spraviti v Ljubljano toliko drv, da bi zamogel postreči tudi zavodom in privatnim strankam, izvzemši onih najrevnejših slojev, ki si na noben način ne morejo sami preskrbeti kuriva. Vsled tega naj vsakdo, komur to razmere količkaj dopuščajo, skripi sam za potrebno kurivo ter naj se nikakor ne zanaša na mestna drva.

— Društvo privatnih uradnikov na slovenskem ozemlju je imelo v sredo zvečer svoj ustanovni občni zbor, ki se je vršil ob zelo dobri udeležbi v restavraciji »pri Friedlenu«. V imenu pripravljalega odbora je otvoril občni zbor njega predsednik g. Hiter ter orisal delo pripravljalega odbora od prvega sestanaka dne 23. junija sem. Naglašal je, da je imela resolucija, sklenjena na sestanku dne 29. julija deloma prav polnjen uspeh, da sta dve tretjini delodajalcev že povšečevali želje in potrebe privatnih uradnikov ter da so mnogi delodajalci priznali svojim uslužbencem izdatke draginske podpore, večina pa jim je priznala vsaj polovino doklade. Slabši je bil uspeh posredovanja pripravljalega odbora v aprovizacijskih zadevah, vendar tudi na tem polju bodoči odbor ne bo smel prenehati delovati. Društvo se je priključilo dosedaj 123 članov in 157 članic. Od teh jih je iz Ljubljane 236, s Kranjskega 24, s Primorskega 13, s Štajerskega 6 in s Koroškega 1. Pristopilo je 98 uradnikov denarnih zavodov, 105 uradnikov iz trgovin in industrije, 54 iz zavarovalnic in 23 iz odvetniških in notar. pisarn. Občni zbor je določil pristopnino na 1 krono ter je mesečno članarino diferencial pri dohodkih do 100 na 1 K, do 300 K na 2 K in pri dohodkih nad 300 K na 3 K. Pri volitvah, ki so se vršile z vzklikom, so bili izvoljeni: za predsednika g. Hiter, za odbornike iz skupine denarnih zavodov gg. Deu, Pečar, Lenček, Jeločnik ter gđ. Hočevar, Jelenc, Sedlak in Šusteršič; iz skupine trgovine in industrije gg. Kunstek, Petean, Franke in Palme, g. Kollwitzt in gđ. Traun; iz skupine zavarovalnic gg. Golob, Režek in Trtnik ter gđ. Malič; iz skupine odvetniških in notar. uradnikov g. Svetlič in gđ. Paulin. V nadzorstvo so bili izvoljeni gg. Reicher, Kristofič, Mesar in Judnič.

— Umrl je včeraj nenadoma g. Simon Koser, c. kr. policijski kontrolni nadzornik. Pogreb se vrši v soboto, dne 15. septembra ob 4. popoldne z Dolenjske ceste št. 18 na pokopališče k Sv. Križu. P. v. m.!

— Normalno časovno štetje se prične zopet dne 17. septembra ob 3. zjutraj. Ure se pomaknejo za eno uro nazaj.

— Razpisane sodnijske službe. Na c. kr. deželni sodniji v Trstu je izpraznjenih več mest sodnijskih uradnikov VII., VIII. in eventualno tudi IX. činovnega razreda. Prosilci morajo dokazati poznavanje deželnih jezikov ter svoje prošnje, opremljene po predpisih, predložiti službenim potom predsedništvu deželne sodnije do vstetega 6. oktobra 1917. — Dalje sta pri c. kr. tržaški trgovski in pomorski sodniji razpisani mesti deželnosodnega svetnika v VII. in okrajnega sodnika v VIII. plačilnem razredu. Po predpisih opremljene prošnje z dokazilom o poznavanju deželnih jezikov, je predložiti službenim potom predsedstvu rečene sodnije do vstetega 10. oktobra 1917.

— Z vlaka je padel med Kresnicami in Litijo prevoznik Jakob Winkler in obležal nezavesten. Prenesli so ga v deželno bolnišnico.

— Lokomotiva je zagrabilja pri postaji Dobravi nekega prožnega delavca in ga vrgla na stran. Revez je kmalu na to izdihnil.

— Z drevesa je padel 10letni Fran Dovžak iz Višnje gore. Pretresli so se mu možgani in desno nogo si je zlomil.

Roparji — morilci. Dne 9. t. m. je prišlo na Mali vrh v Prežganju pet roparjev, ki so ustrelili posestnika Antona Skubica in mu vzeli puško, revolver in obleko.

Požar v Zalogu. Na postaji Zalog je nastal v soboto v shrambi petroleja požar, pri katerem je bil lampist Ludovik Devetak tako vžgan, da najbrž ne bo okrevl.

Izpraznjen notarjat. Dr. Hermann Wiesthaler notar v Slovenski Bistrici je rezigniral.

Na privatnem učnem zavodu Legat v Mariboru na Dravi se prično z 2. okt. t. l. novi tečaji za stenografijo, strojepisje, pravopisje, nastavek, računstvo in lepisopisje. Traja 6 mesecev. Prospekti zastoj, Pojasnila od 11—12 dop. Maribor Vitrinhotova ul. 17 I. nadstropje.

Kino Ideal. Danes nepreklicno zadnjikrat »Razkolnikov«, senzacijski filmski roman v 4. delih po istoimenskem delu Dostojevskega. Poleg tega še ena veseloigra in zanimiv naravni posnetek. Predstave kot navadno, zadnja ob pol 9. uri na vrtu s spremljevanjem orkestra. Kino Ideal.

Soška umetniška godba svira v soboto zvečer ob 8. uri in v nedeljo popoldne od 4—7. ure v kavarni »Evropa«. Vstopnina v soboto zvečer 2 K, v nedeljo popoldne 1 K.

Aprovizacija.

+ Meso na rdeče izkaznice A in rumene izkaznice A. Mestna aprovizacija bo razdeljevala v soboto, dne 15. t. m. popoldne meso med stranke, ki imajo rdeče izkaznice s črko A in rumene izkaznice s črko A. Vse stranke pridejo na vrsto od pol 2. do pol 3. ure. Prinesite s seboj rodbinske izkaznice in pripravite drobiž.

+ Meso na rumene izkaznice B. V soboto, dne 15. t. m. popoldne prejmejo meso stranke, ki imajo rumene izkaznice s črko B in sicer: Od pol 3. do 3. ure št. 1 do 200, od 3. do pol 4. št. 201 do 400, od pol 4. do 4. številke 401 do 600, od pol 5. do 5. št. 601 do 800, od pol 5. do 5. št. 801 do 1000, od pol 6. do 6. št. 1001 do 1200, od pol 6. do 6. št. 1201 do 1400, od pol 6. do 6. št. 1401 do konca. Rdbinske izkaznice in drobiž prinesite s seboj.

+ Razdelitev sadij za uradniške skupine. Mestna aprovizacija bo delila v soboto, dne 15. t. m. popoldne in popoldne med uradniške skupine. Od 8. do 9. ure popoldne dobi sadje prva skupina in sicer št. 1 do 150, in od 9. do 10. št. 150 do konca, druga skupina prejme sadje od 10. do 11. ure. Popoldne od dveh do treh pride na vrsto tretja skupina in od 3. do 4. četrtja skupina. Vhod pri glavnih vratih.

+ Sadije na rdeče izkaznice A in rumene izkaznice A. Mestna aprovizacija bo oddajala v soboto, dne 15. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa sadije strankam, ki imajo rdeče in rumene izkaznice zaznamovane s črko A. Na vrsto pridejo vse stranke od 4. do 6. popoldne. Vhod pri glavnih vratih.

+ Prodaja sladkorja na ružave izkaznice za vkuhanje sadij je končana. Tudi ni mogoče dobiti nikakega sladkorja za vkuhanje sadij, ker je kontingent izčrpan.

+ Nakazila za milo (žajfo) se bodo oddajala trgovcem v soboto, dne 15. t. m. od 9. do 12. ure v mestni posvetovalnici. Upravičeni do prejemnice za milo so vsi trgovci, ki imajo obrtni list za trgovino z mešanim blagom ali za branjerijo. To pravico morajo oni — ki ne prodajajo sladkor — izkazati. Vsak trgovec mora doprinesti tudi bismeno potrdilo, koliko znaša sedanja zaloga mila. O nadaljnji prodaji pa mora voditi posebno vpisno knjigo. Milo, prašek za milo itd. se ima oddajati le na karte.

+ Sadije za Vič. Občani Viča, ki imajo rumene izkaznice zaznamovane z črko C prejmejo sadije v nedeljo 16. t. m. dopoldne v cerkvi sv. Jožefa. Na vrsto pridejo od 8. do 9. št. 1 do 150, od 9. do 10. št. 150 do 300 in od 10. do 11. št. 300 do konca. Vhod pri glavnih vratih.

+ Nakaznice za krompir. V soboto dne 15. septembra bodo dopoldne od 8. do 1. ure razdeljevala krušne komisije posebne nakaznice za krompir. Vsaka v Ljubljani stanujoča stranka dobi v svojem okraju, kjer dobiva navadno nakaznico za moko in kruh, po eno nakaznico za krompir, veljavno tako dolgo, dokler bo mestna aprovizacija razdeljevala krompir. Zato naj stranke pazijo, da ne izgube izkaznic, ker jim aprovizacija ne bo dajala duplikatov. Okolica ljubljanska ne dobi izkaznic, kakor tudi ne družbe in podjetja, ki imajo lastno aprovizacijo. Izkaznic ne prejmejo vse one stranke, ki so krompir same sadile, in vsi zavodi, katerim daje mestna aprovizacija sama nakazila. Komur po teh določilih izkaznica ne gre, naj ne nadleguje komisij na

aprovizacijske urade. Za vse druge tozadevne informacije pa je strankam na razpolago aprovizacijski urad na Poljanski cesti št. 13.

+ Špeh na rumene izkaznice D. Mestna aprovizacija ljubljanska bo oddajala dne 16. t. m. dopoldne (v nedeljo) špeh strankam, ki imajo rumene izkaznice zaznamovane s črko D. Na vrsto pridejo od 8. do 9. ure št. 1 do 200, od 9. do 10. št. 200 do konca. Oddaja se vrši v cerkvi sv. Jožefa. Vsaka oseba dobi četrt kilograma. Kilogram stane 4 K.

+ Oddaja krompirja. Mestna aprovizacija ljubljanska bo oddajala jutri, v soboto, dne 15. septembra, v svojem skladišču pri Mühleisnu na Dunajski cesti, krompir do sledečemu redu: od 2. do 3. ure popoldne dobe krompir odjemalci kruha pri Jezerški na Zaloški cesti, od 3. do 4. ure stranke, ki dobivajo kruh pri Žužku v Novem Udmatu, od 4. do 5. stranke, ki prejemajo kruh v konsumu, Bohoričeva ulica, in od 5. do 6. ure oni, ki dobivajo kruh v konsumu na Zaloški cesti. S seboj prinesite rodbinske izkaznice št. 124 in 125. Stranke, ki imajo zaznamovane izkaznice z »okolico«, ne dobe krompirja. Vsaka oseba dobi 3 kg. Kilogram stane 34 vinarjev.

+ Oddaja cenejšega mesa v Mostah. Mestna aprovizacija ljubljanska bo oddajala v nedeljo dne 16. t. m. v Mostah v mesnici gospoda Karla Štruka na Zaloški cesti št. 14 meso. Dobe ga stranke, ki imajo rumene izkaznice zaznamovane s črko B in C. Od 7. do 8. pridejo na vrsto stranke z rumenimi izkaznicami B, od 8. do 9. stranke z izkaznicami C št. 1 do 250, od 9. do 10. z izkaznicami C št. 250 do konca. Kilogram stane 2 krone. Ena oseba dobi četrt kg, dve osebi pol kg, tri do štiri osebe 3/4 kg, pet do šest oseb 1 kg, sedem do osem oseb 1 1/4 kg, več oseb 1 1/2 kilograma.

+ Oddaja cenejšega mesa na Viču. Občani Viča, ki imajo rumene izkaznice, zaznamovane s črko B in C, dobe v nedeljo dne 16. t. m. popoldne v mesnici pri gospodu Škrliju na Viču (onstran železniškega tira) meso. Na vrsto pridejo od 7. do 8. ure vse stranke z izkaznicami B, od 8. do 9. stranke z izkaznicami C številke 1 do 300, od 9. do 10. ure št. 301 do konca. Kilogram stane 2 K. Ena oseba dobi 1/4 kg, dve osebe 1/2 kg, 3 do 4 osebe 3/4 kg, 5 do 6 oseb 1 kg, 7 in 8 oseb 1 1/4 kg, več oseb 1 1/2 kg.

Razne stvari.

* Bolgarska kraljica Eleonora, ki je zdaj umrla, je bila Nemka, kakor je bolgarski kralj Ferdinand Nemec. Rojena je bila princzinja Reuss - Köstritz in stara 57 let. Z bolgarskim kraljem se je poročila dne 28. februarja 1908. Sprico samostarskega življenja, ki je je vsaj do vojne vodil bolgarski kralj, je naravno, da ni mogla biti kraljica v Bolgariji dosti znana.

* Nemški državni kancler — doktor bogoslovja. Evangelika bogoslovna fakulteta v Münstru je sedanega nemškega državnega kanclerja dr. Michaelisa imenovala za častnega doktorja bogoslovja »v hvaležno priznanje njegovih velikih zaslug za gojenje verskega mišljenja med mladino, zlasti med akademično mladino«. — Znamenje časa, skoro bi rekli bengalična luč na razmere na Nemskem.

* Ruski Nemci niso bili povabljeni na moskovsko konferenco. »Frankfurter Zeitg.« poroča, da ruski Nemci niso bili povabljeni na konferenco v Moskvo, dasi so bile povabljene vse druge narodnosti. Zastopnik nemških kolonistov v južni Rusiji, se je osebno zgledal za udeležbo na konferenci pri ministru Nikitinu, ki je konferenco organiziral, a je bil zavrnjen, češ, na Ruskem bivajoči Nemci so tuji. Nemci se boje, da začne provizorična vlada sploh proti njim ostreje postopati.

* Kaj zanima zdaj ljudi. Začetkom vojne so se ljudje najbolj zanimali za listo izgub. Teh listov je več ne izdajalo, ker se zanje nihče več ne zanima. Smrt žanje slei kakor prej, a ljudje so otopleli. Nekaj časa so se potem ljudje zanimali za odlikovanja. Pa jih je tudi minilo, zdaj, ko ima ogromno ljudi prav neprijetne želodčne skrbi. Tako so z zanimanjem čitali, da so na Dunaju v enem samem tednu obsodili 171 oseb zaradi draženja in odušstva z živili. Prej smo se zanimali za zmagovalce na fronti, zdaj pa vsaj za tiste zmagovalce na polju odušstva in goljufije, ki jih nesrečna usoda prinese v roke pravici.

* Zakaj? Na svatbo princzine Ide Schwarzenbergove v Ljubliki na Češkem so po poročilu raznih listov prinesli svatve, sami bogati in visoki aristokratje, vsak zase potrebno moko in sladkor. Čemu so to storili? Da imajo stokrat več moke in sladkorja nego jim ga je treba, je pač ob sebi umljivo, in da ima knez Schwarzenberg, posestnik cele devetine kraljevine Češke, toliko moke in sladkorja, da bi lahko celo leto gostil na stolne ljudi, to je tudi dejstvo. Čemu so torej aristokratje prinesli moko in sladkor na svatbo? Menda le, da bi plebejcem predstavili komedijo, da so postali češki velikaši reveži.

* Ženska mreža v angleškem parlamentu. V onih časih, ko nemško in slovenski ljudje pravijo, se se žene na sko in markska drugo žensko se poima ni imelo, kaj je parlament in se se zavedelo Angležem, da pridno zanimala za politične dogodke sploh in tudi marljivo obiskovale parlament, seveda le kot poslušalke. Do leta 1778. jim niso delali prav nobenih ovir, dasi so časih zasedle vsi dvorani. V seji dne 2. februarja 1778. je bila na razpravi parlamenta stvar, ki je posebno zanimala žensko. Napele se je toliko žensk, da za poslušance sploh ni ostalo nič prostora in razsajale so tako, da parlament sploh ni mogel zborovati. Nato je parlament sklenil, da

ženske sploh ne smejo več k sejam in se je držal tega sklepa celih 50 let. Ženske pa se niso vdale. Rogoville so toliko časa, da jim je bilo zopet dovoljeno, se udeleževati parlamentovih sej. A v dvorano samo niso smele več. Odkazan jim je bil poseben prostor, tik pod streho in ta prostor je bil zavarovan z veliko mrežo. Več kakor sto let so ženske zahtevale, naj se jim preskrbe prostori, kjer bodo bolje slisale, a pomagal jim je šele požar leta 1834. Po tem požaru so dobile lepo galerijo, kjer se vse dobro sliši, a napravljena je pred njo velika mreža. Zdal se je angleška vlada odredila, da se odstrani ta srednjeveška ograja; vlada se je odločila za to, ker po vojni najbrž žene ne bodo več imele same pristop na galerijo, nego tudi v dvorano.

* Zgodovinski spomin. Francoskega generala barona Paulina je v času Ilirije zanesla usoda tudi v Ljubljano in je takratni Ljubljani v svojih spominih posvetil več prav prijaznih in poudčnih strani svoje knjižice. General baron Paulin se je udeležil francoskih vojn na vseh koncih sveta, v Neapolju in na Španskem ter na Portugalskem, v Avstriji in na Nemskem, ter tudi na Ruskem. Na ruskem Poljskem, pripoveduje Paulin, se je francoski armadi najslabše godilo. Živil ni bilo mogoče dobiti. Ljudje so znali vse tako spretno skriti, da ni nobena preiskava nič izdala. Poljska pridelala jako mnogo krompirja, a še tega ni bilo dobiti. Takrat je bil — 1806. — baron Paulin še ženijski kapitan in zgodilo se mu je, da on in njegovi saperji tri dni niso mogli dobiti niti grizljaja. Vsi onemogli in lačni so zvečer dospeli do ognja nekega drugega oddelka in tam je baron Paulin na svoje veliko veselje zagledal sololca in tovariša ženijskega kapitana Marbota, ravno ko je krompir pekeli Tri krompirje je imel na žrjavici. Baron Paulin je prijatelja in sololca prošil, naj mu da vsaj en krompir a prijatelj in sololec je hladnokrvno odgnil, rekoč: à la guerre, mon cher, chacun sa pomme de terre (v vojni, moj dragi, naj gleda vsak na svoj krompir). Slučajno je bil pa pri tem oddelku vojak, ki je znal nati tudi krompiri in je baronu Paulinu pokazal, kako ga poišče. Poškropil je zemljo, kjer se mu je zdelo, da zna biti kaj zakopanega. Kjer je voda hitro izginila, tam je kopal, češ, da gre voda hitreje v prekopano zemljo, kakor v neprekopano. Res se je skoro vselej našel zakopan krompir. Ta način iskanja zakopanega krompirja se je hitro razširal med Francozi, ki so bili posledje vsaj za silo preskrbljeni s krompirjem.

Gospodarstvo.

— Ravnalne cene za kranjsko srednje vino. C. kr. centralna preizkuševalna komisija za cene je določila za Kranjsko nastopne ravnalne cene za vino srednje kakovosti: 1. za vino kranjskega pridelka iz kleti pri vinogradniku za hektar 300 K; 2. za veletrštvo dovoljene doklade a) pri množinah do 10 hl 10 odstot; b) pri množinah nad 10 hl 5 odstot; 3. za krmnarja doklada h fakturirni ceni 25 odstot; 4. za prodajo na drobno izven krmem doklada h fakturirni ceni 15 odstot.

— Ravnalne cene za vino srednje kakovosti na Štajerskem znašajo 1. za štajersko vino pri producentu 300 K; 2. za avstrijsko ali ogrsko vino pri veletržih v sodih 360 K (belo) in 380 K (rdeče), v steklenicah 370 K in 390 K; 3. v nadrobni prodaji je pripuštena doklada od 20 do 40 odstotkov fakturirne cene.

Spominajte se „Rdečega križa“.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

3014 U 173/17-3

V imenu Njeg. Veličanstva cesarja!

C. kr. okrajno sodišče v Škofji Loki je razpravljalo danes v navzočnosti državnega pravdnštva opravitelja Luznarja in obtoženca Janeza Mravlja o obtožbi, katero je dvignil javni obtožitelj zoper Janeza Mravlja zaradi prestopka navijanja cen po § 20. t. l. c. n. 24. marca 1917, šte. 131 drž. zak. in je po predlogu obtožitelja, naj se kaznuje obtoženec, razsodilo tako:

Janez Mravlja, p. d. Zofkež 53 let star, r. k., oženjen, posestnik in trgovec v Škofji Loki št. 39, predkaznovan

je kriv.

da je dne 19. avgusta 1917 na sejmu v Gorenjivasi prodal 17 dkg čebule za 1 K (en kg torej za približno 6 K), da je torej izrabljajoč po vohnem stanju povzročene izvanredne razmere za potrebežne zahteval ali si od drugega dal plačati očitno čezmerno ceno.

S tem je zagrešil prestopok navijanja cen po § 20. t. l. c. n. z dne 24. marca 1917 št. 131 drž. zak. in

se obsola

po cit. § z uporabo § 260. b) k. z. na 3 (tri) dni zapora poostrenega s postenjem in 30 K (trideset kron) denarne kazni, v slučaju neizterljivosti pa še na tri dni zapora ter po § 389. kaz. pr. r. v povračilo stroškov kazenskega postopanja.

V smislu § 45. t. 2 cit. c. n. se izreče, da se ima ta sodba objaviti v dnevnikih »Slovenski Narod«, »Slovenec« in »Laibacher Zeitung«.

Škofja Loka, dne 30. avgusta 1917.

Dr. Koba, m. p. Debeljak, m. p.

Arabska KOBILA

lepa žival, pripravna za jelo, za lahke in
težke uprge. — Naslov se izve pri uprav-
ništvu »Slovenskega Naroda«. 3119

Razstrgani dežniki
se hrpa v Rožni ulici št. 33,
Ljubljana. 3111

Blagajničarka
se sprejme pri Schneider &
Vorevšek, trgovina z železnino
v Ljubljani. 3113

Meblovano SOBO
z električno razsvetljavo oziroma z hrano,
tudi železniški uradnik s soprogo
»Poljak«. — Ponudbe pod »Krakov/3116«
na upravnishvu »Slovenskega Naroda«.

Pomočnika
in poštenega zdravega vajenca sprej-
mem takoj Fran Wisjan, izdelova-
valec vozov, Kolodvorska ulica
št. 25, Ljubljana. 3117

Kupi se dobro ohranjen

PIANINO.

Pismene ponudbe pod »P. 2/3000« na
upravnishvu »Slovenskega Naroda«. 3088

Gospodična
ki zna pisati na stroj, se sprejme.
Ponudbe pod »Strojopisna 3115«
na upravn. »Slov. Naroda«. 3115

Na prodaj se
::: ZAJCI :::
srebrnjski, več zajkel z in brez mladicev,
dalje 40 pravevratnih zajčjih blinov,
celi ali predeljeni. Garancijaka celica št. 8.

KISLO VODO
vino in sadjevec
razpošilja
A. OSET, p. Guštani, Koroško.
Kupim steklenice zamaške in sode.

Svarilo.

Obračunilno g. Fr. Kuhnova opa-
zovanja njegovega znanca, naj ima v nebe-
nem stanju na posredno donarja ali
drugih stvari, ker on ni odgovoren za
svoja dejanja. 3110

Neli Mehar.

Liptavski in ovčji sir
v kosih 70—90 kg predam trgovcem
proti vpslatvi zneska ali akreditivu v
kaki zagrebški banki Anton Kalčić,
Zagreb, Petrinjska ulica št. 13.
Pošlem lahko večje mn žine.

Zamaške
stare, rabljene in nove vsih vrst in
odnadke iz blate kupuje A. Kohn,
Karlin 496, Praga. — Nakupov lei
se i-čeio. 3066

Strokovnjak za les
spreten in siguran računar, zmožen vseh
pisaniških del, službujoč podčastnik, išče
za svoj prosti čas, 2—3 ure na dan, posla.
Ponudbe v nemškem jeziku pod »Arbeits-
lustig 3102« na upravn. »Slov. Naroda«.

Odvetniškega
uradnika ali uradnico
zmožnega slovenske in nemške steno-
grafije in ki zna pisati na stroj, sprejme
takoj pisarna dr. Edvarda Slavnička,
odvetnika v Trstu, Via Vienna 10/1.
Plača po dogovoru. 3121

Takoj se sprejme proti dobri plači
priden in močan 3114
konjski hlapec
in poštna
== postrežnica ==
pri F. & A. UHER, Ljubljana,
Zelenburgova ulica št. 4.

Prazne vreče
vsake vrste, suhe gobe, kumin,
fanož in druga semena kupuje
vedno in v vsaki množini, ter plačuje
po najvišjih dnevnih cenah
trgovska firma
J. Kušan, Kranj, Gorenjsko.

Kostanjev in brastov les
vsake množine, od 10 cm debe-
losti naprej, kupi po najvišji ceni
Josip Cizel, na Polzeli,
Stajersko. 2374

„Gurkin“
patentirano sredstvo za konzerviranje
sadja in zelenjave. „Gurkin“ daje traj-
nost konzerviranja, lepši izgled in
bolji okus. 3109
Karton 140 zavrtkov K 35—
pri odjemu 10 kartonov 32—
Safran gar. čist kart. 130 zav. K 15—, 30—
Naftalin kart. 130 zavrtkov 15—
Nadomestek za jajca, kart. 5—
Kocke za juho la 1000 32—
razpošilja po povzetju ekspozitne trdnice
Vučković & Šibenik
Zagreb, Vseučilišni trg 1.

Povečane slike
do naravne velikosti, kakor tudi
oljnat portrete na platno
izvršuje umetniško po vsaki foto-
grafiji 185
Davorin Rovšek
prvi fotografski in povečevalni zavod
v Ljubljani, Kolodvorska ul. 34 a.

S uporabo Vašega crema
VUNOME
sem dosegel, da postane polt, ko sem
obrit, prožna in čista, ter spravi z
obličja neprijetne lišaje. Sploh je ta
crema najpripravnejši, da ohrani kožo
na obličju in na rokah svežo.
Camill V. Muttich,
akademični slikar.
Izdeluje: Laboratorij Mera, Praga-
Vrbovice, Malch. ul. 28, tel. 6413.
Veliki lonček 3 K, srednji K 1-50, za
poskušnjo 60 vin. — Pošilja se po
polti proti vpslatvi zneska z dodat-
kom 60 vinarjev za porto.
Zaloga v Ljubljani: Lekarna
U. pl. Trnkoczy. 3084-XIV

Nameblovano stanovanje

eno ali dve sobi s kuhinjo, za novopo-
ročence, se išče za mesec oktober ali
november v Ljubljani. 3100
Naslov pove upravnishvu »Slov. Naroda«.

Vzgojiteljica
vešča slovenskega in nemškega jezika, s o
tudi h dvema otrokoma v Ljubljani,
(Stajersko) — Več se poizve v trgovini
O. Bračko, Ljubljana, Dunajska cesta.

ZELOD
od 100 velikih hrastov se po nizki ceni
proda v mestnem logu ljubljanskem
poznajo tudi smrečja in treske. 3038
Vprašati Gell'evš.ek, Kolodvorska ulica
št. 34/L nadst., Ljubljana.

Učenka poštenih staršev,
katere je zmožna
slovenskega in
nemškega jezika v govoru in pisavi, se
sprejme takoj pod ugodnimi pogoji v
neko trgovino. 3035
Kje, pove upravnishvu »Slov. Naroda«.

Za trgovine z razglednicami
dobavljam nove, salonske, umetniške
ljubavne in dr. razglednice po najnižjih
cenah. Zaloga dopisnic Miroslav Kise-
menger, Dunaj V., Schönbrunnstr. 48.
Ceniki zastoj. 2951

Vsem cenj. naročnikom
Ciril in Metodovih vžigalic
najljubšeje sporečam, da sem si cenj. naročila zabeležil in bodem
skušal, ko prenehajo sedanje prometne ovire, ista izvršiti.
Zahvaljujoč se za cenj. naročila beležim z odl. spoštovanjem

3112
Telefon 46208.

Artika, fino lepilo,
jako
jako uporaben, v tenki plasti namazan, skoro brezbarven, hitro sušča se lepila snov, k
izvrstno drži, prikladen za vso kartonažno industrijo, za nalepljenje etiket na papir, usnje
steklo in ploščevino, dobavlja točno 5 kg, 10 kg, 20 in 50 kg, v sodih 250 kg iz tovarne:

CEH & BLITZ, Dunaj XX/2, Dresdenerstrasse št. 82.

Sijajno bodočnost
imajo turške srečke in nove srečke avstr. Rdečega križa vsled
svoje vedno zvišujoče se denarne vrednosti! Vsaka srečka zadene!
Glavna dobika znašata čez 2996
1.000.000 kron.
Natančno pojasnilo z igralnim načrtom razpošilja brezplačno:
Srečkovno zastopstvo 11, Ljubljana.

Najbolj zanimiv in najbolj slov. ilustrovani tečnik so:

ki priobčujejo vsak teden mnoge zanimivih slik s bojišč in o drugih važnih aktualnih
domaćih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čtiva: pesmi, povesti, jako zanimiv, lep
detektivski roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojslovja, tehnike
in sploh vseh strok poljudnega znanstva. 118
„TEDENSKÉ SLIKE“ so nepolitične in nestranske ilustrovane tečnike, ki je posvečen le
zabavi in pouku.
„TEDENSKÉ SLIKE“ bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka gostilna, kavarna, briv-
nica, vsako društvo itd. Zahtevajte „TEDENSKÉ SLIKE“ povsod in pridobivajte naročnikov.
„TEDENSKÉ SLIKE“ stanejo četrta leta K 3-80 pol leta K 7-50 in celo leto K 15—.
Naročniki dobe kot nagrado slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in Aškerc ter tudi lepe
zanimive knjige. Naročite si „TEDENSKÉ SLIKE“ takoj!
Pošljite nam svoj naslov in pošljemo Vam 1 številko „TEDENSKÉ SLIKE“ brezplačno in
poštne prosto na ogled.
Upravnishvu lista „TEDENSKÉ SLIKE“
Ljubljana, Franciškanska ulica 10/L

Savinjska posojilnica v Žalcu

reg. zadruga z neomejeno zavezo.

Račun avstrijske poštne hranilnice št. 40.420, račun opuske pošt. hranilnice št. 35.956.

Posojila
na dolžna pisma

pod najugodnejšimi pogoji:

proti hipotekni varnosti,
proti osebnim poroštvom,
proti zastavi vrednostnih listin.

Kredit
v tekočem računu

najkulantneje:

proti zemlj. knjižn. zavarovanju,
proti depotnim menicam.

Eskoptovanje
odprtih knjižnih terjatev,
menic na vsa mesta.

Lombardiranje.

Obrestna mera od 15. avgusta 1917 do preklica za hranilno
vloge 3 1/2%, za razna posojila 5 1/2%, za zgolj hipotekna 5%.

Mizarski pomočniki

za pohištvo vsake vrste dobijo trajno delo
pri Fr. Wagner, Zagreb, Vinska št. 59.
Plača 8—12 kron dnevno. 3074

V Parizu izprašana
učiteljica francoščine, daje pouk.
Aneta Potočnik, Cigaletova ulica št. 4/
II. nadstropje, Ljubljana. 2789

Sprejemem takoj spretnega
SOLICITATORJA
v svojo isarno. Stenograf in strojepisec
ima prednost. — Dr. IVAN GLASER,
odvetnik v Mariboru. 3095

Izkušeno, nadarjeno
stenografino
solicitatorico ali solicitorja, išče o
odvetniška pisarna izven Kranjske.
Ponudbe s sliko na posredovalnico „Flux“
Ljubljana. 3072

Išče se spreten
tesarski moister
ki naj prevzame napravo zasilnega strešnega
stola na pogoreli cerkvi na Koroški Beli.
Za les je preskrbljeno. Z delom se mudi.
Oglasi, ako le mogoče, osebn pri podpisnem
župni urad Koroška Bela, tel. postaja
Javornik. 3078

Potrji neizrekljive boli naznanjamo vsem sorodnikom,
prijateljem in znanecm, da je naš najboljši, iskreno ljubljeni
sin, oziroma brat, svak in stric, gospod

Ferko

c. kr. poročnik, imejitelj male in velike srebrne, signum
laudisa ter Karlovega križa

v 19. letu svoje starosti 23. avgusta zjutraj dal svoje mlado
življenje na žrtvenik domovini na soškem bojišču pri Mediazzi.
Truplo nepozabnega se bode pripeljalo na domače po-
kopališče.

Prosimo tihega sožalja!

Globoke žalujejo rodbini:
Mlobč - Eržen.

3132

Zahvala.

Podpisani si dovoljujemo vsem, ki so nam ob smrti našega ne-
pozabnega sina, ozi. soproga, očeta, zeta in svaka, gospoda

Josipa Berka

knjigovodja Posojilnice v Celju, člana načelnstva Zadruga
zveze v Celju, odbornika Zveze slovenskih posojilnic,
tačasno v vojaški službi,

izrekli svoje sožalje, kakor tudi vsem darovateljem nagrobnih vencev
izraziti svojo najlepšo zahvalo.

Zahvaljujemo se tudi prečastiti duhovščini z milost. gosp. opatom
Ogradijem na čelu, za tolažbo in spremstvo na zadnji poti, vsem gg.
zastopnikom korporacij, vsem gg. pevcem za ganljive žalostinke; zahva-
ljujemo se vsem, ki so spremili pokojnika na zadnji poti.

3120

Žalujejo ostali.

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblashtveno koncesijonirana prodaja strupov.

Ustanovljena leta 1887.

Anton Kanc

Ljubljana, Zidovska ulica 1.

Ceniki na razpolago. Ceniki na razpolago.

Anton Bajec
umetni in trgovski vrtnar
znanje st. p. n. delavca, da se nudi vsi
cvetlični salon
samo Pod Trančo št. 2
polog Cevljarskega mesta.
Velika zaloga suhih vencev.
Izdelovanje šopov, vencev, trakov L. I. d.
Zunanja naročila točno.
Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.